

NVCL-R

Nijmegen-Venray Confabulatie Lijst - Herzien

Naam cliënt

Ingevuld door

Relatie tot onderzochte

Datum:

Instructies

Confabuleren is het vertellen over gebeurtenissen of herinneringen die niet kloppen. Het is iets anders dan liegen: bij liegen wordt bewust (expres) een onwaar verhaal verteld, bij confabuleren is de cliënt zich hier niet van bewust. Vaak is de cliënt dan ook overtuigd van de waarheid van zijn verhaal. Deze vragenlijst is bedoeld om spontane confabulaties te meten, dat wil zeggen confabulaties die de cliënt uit zichzelf vertelt en niet als reactie op een vraag. Er zijn ook een aantal vragen bij die wel over deze uitgelokte (reactie op vragen) confabulaties gaan, maar dit staat dan in de vraag vermeld. Tevens zijn er enkele vragen bij die gaan over het geheugen en de oriëntatie van de cliënt.

Elke vraag heeft vijf antwoordmogelijkheden. Omcirkel steeds het antwoord aan dat het meest van toepassing is op de cliënt. Wanneer u van mening bent dat geen van de antwoordmogelijkheden van toepassing is op de cliënt, omcirkel dan de eerste antwoordmogelijkheid aan. Als laatste is er ruimte voor eventuele op- of aanmerkingen op de vragenlijst.

Spontane confabulaties

1. Is de inhoud van de confabulaties realistisch? Zou iemand die de cliënt niet kent hem/haar geloven? (wil de cliënt bijvoorbeeld gaan werken, of zegt hij/zij een afspraak met de koningin te hebben)

- 0 de verhalen zijn realistisch (wanneer de context niet meegenomen wordt).
 - 1 elementen van het verhaal lijken niet te kloppen.
 - 2 een buitenstaander zou twijfelen aan de waarheid van het verhaal (afspraak met beroemd iemand, veel geld bezitten).
 - 3 het is duidelijk dat een aantal elementen van het verhaal niet waar zijn
 - 4 de verhalen zijn zeer ongeloofwaardig.
-

2. Vertelt de cliënt afspraken te hebben met mensen (familie, dokter) terwijl dit niet zo is?

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een enkele keer
 - 2 soms
 - 3 regelmatig
 - 4 (zeer) vaak
-

3. Vertelt de cliënt bezoek te hebben gehad terwijl dit niet zo is?

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een enkele keer
 - 2 soms
 - 3 regelmatig
 - 4 (zeer) vaak
-

4. Ziet of hoort cliënt dingen die er niet zijn?

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een enkele keer
 - 2 soms
 - 3 regelmatig
 - 4 (zeer) vaak
-

5. Handelt de cliënt naar zijn/ haar confabulaties? Loopt hij/zij bijvoorbeeld naar de deur om op iemand te wachten of staat hij/zij op in een gesprek om de hond te verzorgen?

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een enkele keer
 - 2 soms
 - 3 regelmatig
 - 4 (zeer) vaak
-

6. Hoe vaak komt het voor dat de cliënt handelt of wil handelen naar de confabulaties?

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een paar keer per week
 - 2 bijna dagelijks
 - 3 meerdere malen per dag
 - 4 dit gebeurt vrijwel continue
-

Vragen 7, 8 en 9 worden alleen beantwoord als ten minste één van de vragen 1 t/m 6 beoordeeld is met een score van 1 of hoger. Als vragen 1 t/m 6 allemaal beoordeeld zijn met een score van 0, dan mag verder gegaan worden met vraag 10.

Ernst van de spontane confabulaties**7. Confabuleert de cliënt spontaan? Vertelt hij/zij spontaan verhalen die niet kloppen in tijd en/of plaats)?**

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een enkele keer
 - 2 soms
 - 3 regelmatig
 - 4 (zeer) vaak
-

8. Hoe vaak komt het voor dat de cliënt spontaan confabuleert?

- 0 zelden tot nooit
- 1 een paar keer per week
- 2 bijna dagelijks
- 3 meerdere malen per dag
- 4 dit gebeurt vrijwel continue

Uitgelokte confabulaties

9. Is de cliënt te corrigeren in deze verhalen?

- 0 ja, de cliënt neemt onmiddellijk aan dat hij/zij fout zit.
 - 1 ja, na enige overreding is de cliënt te overtuigen van zijn vergissing.
 - 2 soms, de cliënt blijft een enkele keer bij zijn overtuiging.
 - 3 meestal niet, alleen confrontatie met de onjuistheid van het verhaal leidt tot herziening (25°C buiten terwijl cliënt beweert dat het winter is).
 - 4 nee, de cliënt is niet te overtuigen van de realiteit en reageert negatief op pogingen daartoe.
-

10. Herkent de cliënt bekenden van hem correct?

- 0 ja, altijd
 - 1 meestal
 - 2 soms
 - 3 lang niet altijd
 - 4 zelden
-

11. Wanneer de cliënt gevraagd wordt naar de redenen van opname, kan hij/zij deze dan benoemen?

- 0 ja, altijd. De cliënt weet te benoemen waar hij/zij is en waarom hij/zij hier is.
 - 1 meestal
 - 2 soms
 - 3 lang niet altijd
 - 4 zelden, cliënt weet niet waar hij/zij is of waarom hij/zij hier is.
-

12. Wanneer de cliënt gevraagd wordt wat hij/zij gisteren heeft gedaan, geeft hij/zij dan een correct antwoord?

- 0 ja, altijd
 - 1 meestal
 - 2 soms
 - 3 lang niet altijd
 - 4 zelden
-

13. Wanneer gevraagd wordt naar plannen voor de dag of voor het komende weekend, geeft de cliënt dan een kloppend antwoord?

- 0 ja, altijd
 - 1 meestal
 - 2 soms
 - 3 lang niet altijd
 - 4 zelden
-

14. Is de cliënt in staat om dingen te onthouden, zoals namen van medecliënten of afspraken?

- 0 ja, dit gaat hem/haar goed af
 - 1 redelijk, enige herhaling is nodig
 - 2 matig, informatie moet meerdere keren aangeboden worden
 - 3 slecht, alleen namen van cliënten waar hij/zij veel mee omgaat worden onthouden
 - 4 zeer slecht, de cliënt lijkt geen baat te hebben bij herhaling en namen van medecliënten worden niet onthouden
-

Zet bij items 15 en 16 een kruisje bij de vragen die de patiënt correct kan beantwoorden.

15. Is de cliënt goed georiënteerd in plaats?

- In welke provincie zijn we nu?
 - In welke plaats zijn we nu?
 - In welk ziekenhuis/welke instelling zijn we nu?
 - Op welke verdieping zijn we nu?
-

16. Is de cliënt goed georiënteerd in tijd?

- Welk jaar is het?
- Welke maand is het?
- Welke datum is het?
- Welke dag van de week is het?

Verstoorde realiteitszin

17. Denkt de cliënt ergens anders te zijn dan hij in werkelijkheid is?

- 0 zelden tot nooit
 - 1 een enkele keer
 - 2 soms
 - 3 regelmatig
 - 4 (zeer) vaak
-

18. Is er sprake van onterechte familiariteit (onbekenden 'herkennen', of mensen voor iemand anders aanzien)?

- 0 zelden tot nooit
- 1 een enkele keer
- 2 soms
- 3 regelmatig
- 4 (zeer) vaak

Opmerkingen

Scoring

Per vraag zijn er vijf antwoordmogelijkheden geformuleerd. Het antwoord dat het meest van toepassing is op de cliënt kan omcirkeld worden. De omcirkelde scores op verschillende items kunnen bij elkaar worden opgeteld om tot categoriescores te komen.

Er zijn vier verschillende factoren:

- 1) spontaan confabuleren
- 2) ernst van spontaan confabuleren
- 3) uitgelokt confabuleren
- 4) verstoorde realiteitszin.

1. De factor *spontaan confabuleren* bestaat uit items: 1, 2, 3, 4, 5 en 6. De minimale score voor spontaan confabuleren is 0 en de maximale score is 24.

2. De factor *ernst van spontaan confabuleren* bestaat uit items 7, 8 en 9. De minimale score op deze factor is 0 en de maximale score is 12.

3. De factor *uitgelokt confabuleren* bestaat uit items: 10, 11, 12, 13, 14, 15 en 16.

Scoring van items 15 en 16: een score van 4 min het aantal goede antwoorden. Bijvoorbeeld: een patiënt kan correct het jaar noemen (1 punt), maar niet de maand (0 punten), de datum (0 punten) of de dag van de week (0 punten). De score voor item 15 is dan 3 (want 4-1).

De minimale score is 0 en de maximale score is 28.

4. De factor *verstoorde realiteitszin* bestaat uit items 17 en 18. De minimale score is 0 en de maximale score is 8.

Interpretatie

Een score van 0 op spontaan of uitgelokt confabuleren betekent dat de cliënt geen confabuleergedrag laat zien. Een score van 1 of hoger betekent dat er sprake is van spontaan en/of uitgelokt confabuleren.

Hoe hoger de score op een factor, des te meer spontane en/of uitgelokte confabulaties worden geobserveerd. Bijvoorbeeld: Cliënt A heeft een score van 2 op *spontaan confabuleren* en cliënt B een score van 18. Dit betekent dat cliënt B meer spontaan confabuleergedrag vertoont dan cliënt A.

SPON	1-6	
ERNS	7, 8, 9	
UITG	10-16	
REAL	17, 18	